METSÄTALOUS

Tavoitteemme on, että meillä säilyy oikeus harjoittaa metsätaloutta, jos ja kun arvolajistoa löytyy. **YMPÄRISTÖJOHTAJA TIMO LEHESVIRTA, UPM**

KARI SALONEN

UPM:n ympäristöjohtaja Timo Lehesvirta iloitsee yhtiön onnistuneen monimuotoisuuskokeilussaan. Tekopökkelöt ovat houkutelleet talousmetsään lahopuusta riippuvaista lajistoa.

Säästöpuita ei ole jätetty turhaan

Säästöpuita on jätetty hakkuiden yhteydessä suomalaisiin talousmetsiin vajaan 20 vuoden ajan. Sen ansiosta monimuotoisuuden köyhtyminen on hidastunut.

JANAKKALA (MT)
Taimikon keskellä tönöttää vajaa parikymmentä noin neljästä metristä siististi katkaistua, järeää kuusenrunkoa.

Metsäyhtiö UPM vaalii monimuotoisuutta, ja se näyttää tehokkaalta. Maiseman kauneus riippuu katsojasta.

UPM omistaa noin 8 000 hehtaarin metsätilan Janakkalan Harvialassa. Tekopökkelöt sahattiin kokeilumielessä vuonna 2002 metsikön avohakkuun yhteydessä.

”Kymmenessä vuodessa olemme huomanneet, että säästöpuita kannattaa jättää. Homma toimii”, ympäristöjohtaja **Timo Lehesvirta** toteaa.

Hänen mukaansa alueella on havaittu ensimmäisen kymmenen vuoden aikana 800 eri kovakuoriaislajia. Osa niistä on uhanalaisia.

Lehesvirta toivoo, että tuhannen lajin raja menisi rikki seuraavan kymmenen vuoden aikana.

”Tavoitteemme on, että meillä säilyy oikeus harjoittaa metsätaloutta, jos ja kun arvolajistoa löytyy.”

Lahopuuta talousmetsiin

Metsälajiston runsautta rajoittaa ennen kaikkea lahopuun määrä. Mitä enemmän puuta ja mitä useampaa puulajia lahoaa, sitä enemmän se tarjoaa elinympäristöjä harvinaisille hyönteisille, kääville ja jäkälille.

Kun metsikön kiertoaika on 70–100 vuotta, järeäläpimittaista ja pitkälle lahonnutta puuta ei ehdi syntyä ilman, että alalle jätetään säästöpuita.

Etelä-Suomen metsistä yli 95 prosenttia on talouskäytössä. Sen vuoksi talousmetsien luonnonhoito vaikuttaa laajasti metsien monimuotoisuuteen.

Avohakkuita alettiin pehmentää säästöpuilla 1990-luvun puolivälissä – osin monimuotoisuuden lisäämisen, osin maiseman takia.

Taloudellisia menetyksiä

Asiantuntijat koettavat parhaillaan selvittää, mikä olisi metsänomistajan taloudellisten menetysten minimoimisen ja monimuotoisuushyötyjen maksimoimisen kannalta optimaalinen määrä säästöpuita.

Nykyisten hyvän metsänhoidon suositusten sekä PEFC-metsäsertifioinnin kriteerien mukaan hakkuualalle tulisi jättää 5–10 säästöpuuta hehtaaria kohti. Laki ei säästöpuita vaadi.

Säästöpuut ovat normaalisti ryhmässä, ja ne saavat kaatua omia aikojaan.

Suomessa valtaosa metsistä on PEFC-sertifioitu. Sertifikaatin kriteerejä ollaan parhaillaan uudistamassa.

Työryhmässä mukana oleva MTK:n metsäasiantuntija **Lea Jylhä** muistuttaa, että myös taloudellinen kestävyys pitää säilyttää.

”Luonnonhoidon on oltava kustannustehokasta, eikä monimuotoisuuden lisääminen saisi jäädä yksin metsänomistajan maksettavaksi.”

Metsäntutkimuslaitos on laskenut metsätilastollisessa vuosikirjassa säästöpuiden arvon. Yksityismetsissä jätettiin vuonna 2011 avohakkuissa keskimäärin 10 pienehköä säästöpuuta hehtaarille. Yhden puun arvoksi on määritetty 10,2 euroa.

Kaikkiaan avohakkuualoille jää siis lahoamaan puuta vuosittain noin 11,1 miljoonan euron arvosta.

Jopa neljä metriä korkeat tekopökkelöt tarjoavat kantoja enemmän elinympäristöjä muille lajeille. Kosteusolot vaihtelevat rungon eri osissa. Latvaosat on jätetty maapuiksi.

Säästöpuiden poltto lisää niiden monimuotoisuushyötyjä, ympäristöministeriön ympäristöneuvos Esko Hyvärinen toteaa.

”Kannattaa jatkaa”

Ympäristöneuvos **Esko Hyvärinen** ympäristöministeriöstä rohkaisee metsänomistajia jatkossakin jättämään säästöpuita hakkuualoille. Niitä ei ole jätetty turhaan.

”Pienilläkin panostuksilla on monimuotoisuushyötyjä.”

Vuoden 2010 uhanalaisuusselvityksen mukaan monimuotoisuuden köyhtyminen talousmetsissä on hidastunut.

Hyvärisen mukaan jo kymmenen kuutiota lahopuuta hehtaarilla avittaa uhanalaislajistoa.

”Säästöpuiden poltto edistää monimuotoisuutta pelkkiä säästöpuita enemmän”, hän toteaa.

Kemeratukea säästöpuuryhmän polttoon ei kuitenkaan saa.

Ajat muuttuvat

Sisarukset **Kaija Ilmavirta** ja **Matti Heino** omistavat Janakkalassa pienen metsätilan.

He eivät pidä UPM:n tekopökkelöitä lainkaan hullun näköisinä, vaikka leikkauspinta saisikin olla luonnollisemman näköinen, jotta niitä viitsisi omassa metsässä katsoa.

”Pystyynkuolleita ja huonokuntoisia puita voisi hyvin jättää pökkelöiksi, muttei välttämättä kaikista järeimpiä tukkipuita”, Heino pohtii.

Ilmavirta ihmettelee, kuinka ajat muuttuvat.

”20 vuotta sitten ei olisi saanut jättää yhtään lahopuuta metsään. Nyt sitä tehdään tarkoituksella.”

SUVI NIEMI

METSÄSTÄ LYHYESTI

Stora Enso torjuu syytöksiä

Stora Enso torjuu syytöksiä kirjanpidon epäselvyyksistä. Asiasta on keskusteltu etenkin Ruotsissa yhtiön entisen laskentapäällikön tv-haastattelun jälkeen.

Ohjelmassa väitettiin, että Stora Enso olisi piilotellut Consolidated Papersin ostosta aiheutuneita tappiota voidakseen maksaa osinkoja.Yhtiön teettämien selvitysten mukaan useimmat väitteet olivat perusteettomia. Stora Enso kertoo tiedotteessaan, että virheet on korjattu eikä yhtiö ole jakanut osinkoja laittomasti.

Suojelualueilla runsaasti talkoita

Kansallispuistoissa ja muilla suojelualueita järjestettiin kesällä yli 60 talkoot. Ennätysmäinen talkookesä ulottui Itäisen Suomenlahden saaristosta Lemmenjoen kansallispuistoon asti. Talkoilla ja vapaaehtoistoiminnalla on suuri merkitys sekä valtion että yksityisten suojelualueiden hoidossa. Toissavuonna vapaaehtoistyön määrä vastasi 16 henkilötyövuotta.

”Kansallispuistojen ja muiden suojelualueiden talkoissa ihmiset pääsevät tekemään konkreettisia tekoja luonnon hyväksi. Luonnossa oleskelu ja tekeminen tuottavat ihmiselle myös fyysisiä ja psyykkisiä hyvinvointivaikutuksia”, sanoo Metsähallituksen luontopalvelujen koordinaattori **Eveliina Nygren**.

Vologdaan puurakennuskeskittymä

Vologdan alueelle ollaan perustamassa kansainvälistä puurakentamisen klusteria. Keskittymällä tavoitellaan uusia investointeja alueen puutuoteteollisuuteen ja edistetään ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta, kirjoittaa Idän metsätieto.

Vologdan alueella on hyvät edellytykset tulla uudeksi kasvukeskukseksi. Metsävaroja alueella on 1,7 miljardia kuutiometriä ja puunkorjuumäärät ovat kolmanneksi suurimmat Venäjän alueista.

Perustettavaan yhdistykseen on ilmoittautunut jäseneksi useita asiantuntijaorganisaatioita ja yrityksiä.

Jäsenlista ei ole lopullinen, vaan uusia toimijoita otetaan mukaan.

Teknologian sopimus vauhdittaa paperiteollisuuden neuvotteluja

LAPPEENRANTA (MT)
Teknologiateollisuuden sitoutuminen yhteiseen työmarkkinaratkaisuun jouduttaa paperiliiton ja metsäteollisuuden neuvotteluja.

Teknologiateollisuus hyväksyi yhteisen sopimuksen keskiviikkona.

Paperiliiton puheenjohtajan **Petri Vanhalan** mukaan tilanne ei silti ole hyvä eikä helppo. Teknologiateollisuuden esimerkki kuitenkin potkii kaikkia aloja kohti yhteistä sopimusta.

Paperiteollisuuden neuvottelut alkoivat keskiviikkona. Tunnusteluja on käyty jo aiemmin.

”Hyvässä hengessä on neuvoteltu, mutta todellinen rutistaminen vielä puuttuu. Mutta metsäteollisuuden imagon kannalta tuskin on eduksi ruveta rettelöimään”, Vanhala kertoo neuvottelujen hengestä.

Neuvottelujen takaraja on lokakuun 25. päivänä. Vanhala arvelee viimeisen viikon olevan mielenkiintoinen.

”Paljon aikaisemmin ei meidän sopimus synny. Viimeisellä viikolla voi olla ongelma, mitä tehdään, jos paperiteollisuuden sopimus puuttuu.”

Työmarkkinaneuvotteluissa vaikeat kysymykset perinteisesti jäävät viimeiseksi.

Vanhala arvelee, että lisää sopimuksia voi odottaa ensi viikolla.

SAK:n mielestä kaikkien vientialojen täytyy olla mukana, jotta yhteinen sopimus voi toteutua. Siksi paperiteollisuuden pitää olla mukana, vaikka monella muulla alalla on enemmän työntekijöitä.

”Paperin osuus viennistä on suuri ja metsäteollisuus on vaatinut kuljetusta mukaan”, Vanhala kertoo.

Paperiliitolla on noin 14 000 jäsentä. Liiton jäsenistä työttömänä on nyt noin 14 prosenttia.

Palkankorotukset on sovittu elokuussa työmarkkinoiden keskusliittojen välillä 20 euroksi kuussa.

Paperiteollisuuden neuvottelujen ehkä kiperin keskustelu käydäänkin työajasta.

Aikaa neuvotteluille on riittävästi. ”Kahdenkympin palkankorotusten tasolla käytäviin kysymyksiin on riittävästi aikaa. Sitä isompiin kysymyksiin aika on kortilla.”

AIMO VAINIO

Taimitarhoille syntyi sopu

Puuliitto ja Yksityismetsätalouden Työnantajat pääsivät tiistaina neuvottelutulokseen taimitarhojen uudesta työehtosopimuksesta.

Taimitarhojen sopu oli järjestyksessä toinen SAK:n piirissä syntynyt neuvottelutulos keskitetyllä työmarkkinakierroksella.

Taimitarha-alan voimassa oleva työehtosopimus päättyy helmikuun lopussa.

Nyt saavutetun neuvottelutuloksen mukainen sopimuskausi on 1.3.2014–31.12.2016. Palkoista sovittiin 22 kuukauden jaksolle. Puuliiton tiedotteen mukaan neuvottelutulos sisältää vähäisiä tekstimuutoksia.

Puuliiton hallitus käsittelee neuvottelutuloksen 24. lokakuuta.

Taimitarhatöihin luetaan myös karistamo-, siemenviljelys- ja metsänjalostustyö sekä kävynkeräys pystypuista. Työt ovat pääosin kausiluonteisia.

Taimitarha-alalla työskentelee noin 500 työntekijää.

MT

Stora Enson varoitus nosti pörssikurssia

Stora Enso antoi keskiviikkona kaksi tulosvaroitusta. Myönteisenä uutisena yhtiö kertoi, että heinä–syyskuussa operatiivista liikevoittoa kertyi 180 miljoonaa euroa.

Lähinnä pakkausten, puunhankinnan ja pohjoismaisten metsien osakkuus- ja yhteistyritysten ansiosta tulos on odotettua parempi.

Kielteinen tulosvaroitus koski loka-joulukuuta, jolloin liikevoiton odotetaan jäävän selvästi viimevuotista huonommaksi Euroopan paperikaupan hiipumisen vuoksi. Kausivaihtelu heikentää myös pakkausten tulosta.

Stora Enson samoin kuin UPM:n ja Metsä Boardin pörssikurssit nousivat keskiviikkona ja torstaina. **MT**

OIKAISU

Pinta-aloissa virhe

Keskiviikon lehdessä julkaistussa grafiikassa oli virheellinen tieto Suomen metsien pinta-alasta. Alla olevassa grafiikassa on oikeat pinta-alat.

Puuston tilavuustiedoissa ei ollut virhettä.

MT

Suomen metsä- ja kitumaan pinta-ala sekä puuston tilavuus

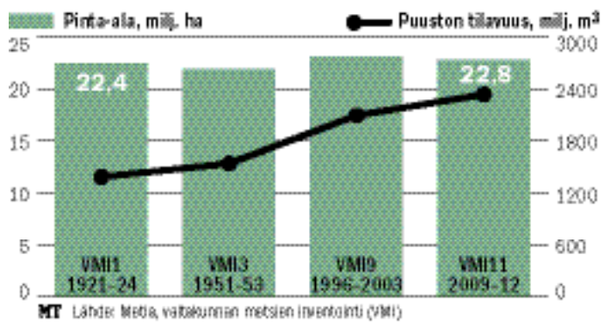

MT Lähde: Metla, valtakunnan metsien inventointi (VMI)

METSÄ PLUS -teema

MA 21.10.2013 LISÄJAKELU

Soita heti 020 413 2321 ja varaa ilmoitustilaa teemanumerosta!

- Puuta myydään nyt paljon
- Metsästysaika kuumimmillaan
- Liikennesivuilla koeajo

Hyödynnä suositun teeman huomioarvo ja ole mukana omalla ilmoituksellasi.

Aineistopäivä 17.10.
Aineistot sähköpostilla:
ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

Numero ilmestyy 21.10.
Aineistopäivä 17.10.

MetsäPlus -teemanumeron painosmäärä on
106 000 kpl
Lehden saavat tilaajien lisäksi 20 000 suurinta metsätilaa Väli-Suomessa.

www.maaseuduntulevaisuus.fi Metsä Plus -teema 21.10.2013 Painosmäärä 106 000 kpl

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti

Lukijamäärä 313 000 (KMT S12/K13)
Levikki 81 774 (LT/2012)